

Energia- ja ilmastopolitiikan keinojen soveltaminen metsäsektorilla

Hanna-Liisa Kangas

Väitöskirja-aiheen esittely

29.5.2008

Politiikkakeinot

Ilmastopolitiikka:

- Päästökauppa
- Energiaverot
- Hiilen sidonnan tukimuodot

Uusiutuvan energian tukipolitiikka:

- Syöttötariffit
- Vihreät sertifikaatit
- Investointi- ja verotuet
- Tuet energiapuun korjuulle ja haketukselle

Ilmastopolitiikka

- Kioton pöytäkirjan ratifioi 174 maata vuonna 1997
- EU:n tavoitteena vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vuoteen 2020 mennessä:
 - **20 %** jos vähennyksen tekee EU yksipuolisesti
 - **30 %** jos muut teollisuusmaat ja edistyneimmät kehitysmaat sitoutuvat päästövähennyksiin

Ilmastopolitiikka

- Ilmastopolitiikka vaikuttaa metsäsektoriin:
 - Ilmastopolitiikan kohdistuessa fossiilisiin polttoaineisiin metsäbioenergian kilpailukyky paranee
 - Paperi- ja selluteollisuus on mukana päästökaupassa – suora vaikutus
 - Hiilen sidontaan liittyvät politiikat vaikuttavat metsänomistajan päätöksentekoon (kiertoaika, puun tarjonta)

Uusiutuvan energian tukipolitiikka

- EU:n tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian kulutuksen osuus 20 % vuoteen 2020 mennessä
- Suomelle asetettu tavoite uusiutuvan energian osuudelle vuoteen 2020 mennessä 38 %
 - noin 10 % -yksikön lisäys vuodesta 2005
- Pekkarisen mukaan metsäbioenergialla suurin teknistaloudellinen lisäyspotentiaali vuoteen 2020
- Jos Suomi haluaa päästä tavoitteeseen, on uusiutuvan energian tukipolitiikkaa kehitettävä
 - vaihtoehtoina esimerkiksi syöttötariffit ja vihreät sertifikaatit

Syöttötariffi

- Takuuhinta uusiutuvalla energialla tuotetulle sähkölle – tulonsiirto kuluttajalta tuottajalle
- Syöttötariffijärjestelmiä käytössä 18 EU-maassa, muun muassa Saksassa, Tanskassa ja Virossa
- Takuuhinta voi vaihdella käytetyn tekniikan/polttoaineen mukaan
 - Esimerkiksi Saksassa 37 eri syöttötariffia biomassalle
- Takuuhinta tyypillisesti laskee alkuinvestoinnin jälkeen ja sen saaminen loppuu usein noin 15 vuoden päästä alkuinvestoinnista

Syöttötariffi

■ Plussia

- + tuottajan hintavarmuus
- + lisää uusiutuvan energian käyttöä taloudellisesti
- + soveltuu hyvin pitkän aikavälin politiikkakeinoksi
- + vähentää investoinnin riskiä
- + tukee teknistä kehitystä
- + tukee kotimaisten energianlähteiden käyttöä
- + ei ole riippuvainen valtiontalouden budjetista

■ Miinuksia

- liian korkea takuuhinta saattaisi ajaa kuitupuuta energiakäyttöön
- takuuhinnan säätäminen oikealle tasolle hankalaa
- suhteellisen kalliit kontrollointikustannukset
- kuluttajat maksavat syöttötariffin kustannukset
- syöttötariffi saattaa nostaa metsäteollisuuden raaka-ainekustannuksia

Vihreät sertifikaatit

- Uusiutuvalla energialla tuotetulle sähkölle tavoitemäärä, joka yhtäläinen vihreiden sertifikaattien määrän kanssa
 - tuottajat voivat käydä kauppaa vihreillä sertifikaateille (vrt. päästökauppa)
- Vihreät sertifikaatit 8 EU-maassa, muun muassa Ruotsissa, Isossa-Britanniassa ja Italiassa

Vihreät sertifikaatit

■ Plussia

- + “vihreän sähkön” tuotantomäärä varma
- + lisää tuottajien kilpailua
- + halpa tukimuoto kuluttajille, koska “vihreä sähkö” tuotetaan kustannustehokkaasti
- + tukee kotimaisten energianlähteiden käyttöä
- + ei ole riippuvainen valtiontalouden budjetista

■ Miinuksia

- saattaa ajaa kuitupuuta energiakäyttöön
- ei tue erityisesti investointeja, joten saattaa olla kallis tukimuoto pitkällä aikavälillä
- suuret tuottajat hyötyvät pienten kustannuksella
- kuluttajat maksavat vihreiden sertifikaattien kustannukset
- vihreä sertifikaatti saattaa nostaa metsäteollisuuden raaka-ainekustannuksia

- Väitöskirjani tavoitteena on osaltaan auttaa valitsemaan oikeat politiikka-keinot, jotta kiristyyviin ilmasto- ja energiapolittisiin tavoitteisiin päästään mahdollisimman pienin kustannuksin!

Väitöskirjaprojektin esittely

- Taustapaperi toimintaympäristöstä vuoden 2008 loppuun mennessä
- Väitöskirjaan (HY ympäristöekonomia) tarvittavat artikkelit vuoden 2010 loppuun mennessä
 - Ensimmäinen artikkeli työn alla Jussi Lintusen kanssa
- Poliittikkakeinojen mallinnus sekä kysyntä- että tarjontapuolelle vuosina 2009-2010
- Jatko-opintokursseille osallistuminen tutkimustyön ohessa vuosina 2008-2010

KIITOS!